

1869-03-22

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 13,1

Keywords:
Industrial archaeology, brewery
design, brewery technology

SUMMARY

About brewery technology and Carls article in Journal des Brasseurs.

TRANSSKRIFTION

Mandag Aften 22 Marts 1869

Kjære Carl !

Jeg kan endnu ikke komme mig af min Forundring over din mærkelige Meddelelse i dit forrige Brev om Maaden hvorpaa man opbevarer Alet i smaae Faustager i fri Luft, udsat for alle Temperaturforandringer. Jeg havde vel af dine tidligere Breve seet, at man hos Younger ikke havde dybe Lager-kjeldere, men jeg antog, at dette hang sammen med, at man dér ikke var indrettet paa at brygge Ale af nogen Betydning til Export. Men at det verdensberømte og udmærkede pale Ale og India Ale fra Bass i Burton behandles saa nonchalant - det havde jeg ikke nogen Idee om, og at Sligt kan lade sig gjøre, det gaaer over min Forstand, thi det strider mod Alt hvad jeg har erfaret og læst om viinagtige Drikkes Tilbøielighed til at bedærves. Der maa nødvendigviis være noget Særegent, som beskytter dette mirakuleuse Ale; men hvad er det?

Har Ale til Export til Indierne altid været behandlet paa denne Maade? Og har Export Ale ikke tidligere været meget stærkere end nu og derved, ligesom de stærke Viine, Portviin og Madera, været nogenlunde beskyttet? - Troer Du ikke, at der paa et eller andet Stadium tilsættes Svovlsyrning i en eller anden Form? -Jeg har nylig et Sted læst en Notits om Anvendelsen af svovlsyrlig Kalk som Beskyttelsesmiddel for Øl og Viin, men jeg har aldrig haft nogen Tiltroe til de utallige Recepter paa Beskyttelsesmidler, osv og derfor hidtil negligeret denne sidste.- Men nu kan jeg ikke Andet end tænke derpaa og jeg har ladet Kogsbølle - der er ligesaa forbauset, som jeg - bestille en Portion svovlsyrlig Kalk, hvormed vi ville gjøre endeel smaae Forsøg i dette Foraar og prøve Virkningen deraf i de følgende Maaneder indtil næste Aar.- - Men alle fremmede Tilsætninger ere jo strengt forbudte i England og hvor

Ølproductionen er saa uhyre stor, maatte jo den mindste Dosis af Tilsætningsmiddel løbe op til et Quantum, hvis Anskaffelse og Brug

umuligt kunde blive skjult for Arbejderne og altsaa ikke holdes hemmeligt. Vær dog opmærksom derpaa ! - Navnlig efter endt Hovedgjæring; i Klarings-karrene og ved Aftapningen derfra paa Lagerfadene, og ved Tilsætningen af "tør Humle" i disse. Hvorledes behandles Lagerfadene for at uddrage Smagen af Egetræet? og hvorledes foregaaer Aftapningen af Export-Ale paa Flasker og Faustager? - Er Du vis paa, at det er alle Slags Ale - ogsaa Export-Ale -der i Burton ligger i frie Luft. Forresten begriber jeg heller ikke af hvilken Grund man lader Alet lagres paa saa smaae Fade ; det er dog høist ubeqvemt og forøger Varmens Indflydelse. Hvorledes kan der holde sig Kulsyre i Øllet ? - Tilsættes der ikke Sukker ved Aftapningen til Salg for at faae Øllet til at moussere? osv, osv, osv,

Det er dog ikke min Mening, at Du skal afbryde den regelmæssige Fremstilling af Fremgangsmaaden hos Younger, hvorpaa Du idag har begyndt medmindre der var noget særdeles Mærkeligt at omtale anticipando.- De smaae Formæskemaskiner interessere mig meget men jeg har dog ikke let ved at løsrive mig fra den Forestilling, at en fortsat Bearbejdelse af Mæskningen i Karret maa bidrage til at Sukkerdannelsen trænger bedre ind til det Indre af de smaa Gryn, hvoraf det knuste Malt tildeels bestaaer. Knuses Maltet forresten ikke meget i Meel ved den Indretning af Valseværket, at den ene Valse alene drives rundt og den anden slæbes med ved Frictionen ? og ophedes Maltskraaet ikke stærkt derved ? Løber Urten let og klart fra? -

Hvad Opstillingen af Mæskekarrene i et Rum for sig, og Kjedlerne i et andet, angaaer da er dette meget priseligt, naar Kjedlerne skal være aabne; men hos mig, hvor Kjedlerne ere damptæt lukkede, behøves det ikke!!

5og efterat jeg i Aar har anbrengt et Laag over Humle-Siekarret -der let kan hæves ved en Contravægt - er der ikke Damp at see i mit Bryggerie og man kan holde det saa hvidt og reent som en Stue. Du veed at begge mine Kjedler nu opvarmes ved Damp i en Enveloppe med kun 5-6 (pundtegn) tryk paa kvadrat Tommen. Bruger man ikke Dampkogning i England ? Jeg er særdeles tilfreds dermed og synes at mit Øl i det hele nærmer sig stærkt til Wiener-Øllet, naar det har den tilbørlige Alder.-

Jeg kunde have Lyst til at gjøre et Støb eller to af det bedste skotske Byg; dersom det ikke bliver for seent. Troer Du, at Du ved Theilmann eller Stegmann kunde kjøbe 40 eller 80 Quaters af dette Byg (efter din Prøve no. 1) og sende med Dampskib hertil i Begyndelsen af April, saa maa Du gjerne gjøre denne Handel. Hvis det ikke lader sig gjøre nu, kan det ogsaa udsættes til Efteraaret. - s. 6 Jeg har faaet en nydelig Prøve af Byg fra Proprietair Hvidt ved Slagelse, med hvem jeg forleden talte om det skotske Byg. Jeg kjøber til et par Støb af ham og skal sende dig en Prøve af Bygget for at Du kan vise dine skotske Bryggere smukt dansk Byg. Det er ikke saa rundt, budtet, som det skotske x) og langt fra det sværeste Byg, som jeg har faaet i Aar. Men selv mit sværeste Byg af 118-120 pund hollandsk har ikke havt den budtede Form som det skotske - vistnok Chevalier-Byg og der er enkelte Korn deri, der ere blevne skalmodne af Solheden. Hvidt sagde forresten, at der kun var enkelte Steder paa Sjælland ved Kysten og paa de mindre Øer, hvor det svære, skotske Byg kunde bevare sin Character. Længere inde i Landet, som hos ham, forandrede det sig strax og blev mere langagtigt. -

Jeg har nu med Fornøielse læst din Artikel i Journal des Brasseurs. De Bemærkninger, som jeg kunde have at gjøre dertil, vilde dog ikke have almindelig Interesse nok til at meddeles i en Journal. Din Anbefaling af ikke at vende Maltet for tidligt er fuldkommen rigtig efter engelske Forhold

hvor der kun er enkelt Flage og Maltet ligger tykt, men har mindre Vægt med Hensyn til dobbelte Køller, hvor Maltet ligger tyndt og hvor de øverste Flager kun faae en lav Varmegrad. Paa disse Køller vilde det være mest rationelt at kaste, d.v.s. at blande Maltet - thi man vender det ikke - saa hyppigt som muligt paa de øverste Flager og kun at pløie det med en Fork og rive det med en Rive paa de nederste. I England vilde jeg bearbejde, d.v.s. lette Maltet meget flittigt med en Fork og ikke vende eller kaste det før henimod Slutningen, naar alt Maltet var temmelig tørt. - Dine Observationer over Varmegraderne under Tørringen ere classiske og ere neppe nogensinde foretagne paa saa udtømmende en Maade. De vidne om en Grundighed og

Udholdenhed, som i høi Grad har glædet mig, da jeg modtog din Rapport. Nu er det jo overstaet og Du har ingen Skade taget, men det var lidt forvovent at opholde sig saa meget i en Luft, svanger med Svovlsyrling. Har den ikke generet dine Lunger ? -Naar Maltet af Hvidt's Byg skal tørres, vil jeg forsøge at blege det ved at brænde lidt efter

lidt noget Svovl i Varmekammeret under Køllen. Det samme vil jeg gjøre, hvis jeg faaer Byg fra Skotland, med Maltet deraf.

A propos, om Maltning. Hvoraf bestaaer Gulvet paa Spirpladserne i England og Skotland ? Hvor stor er (red.) et hvert Støb eller hvert Stykke Malt, der passes med Kastning af 1 Mand

Jeg erindrer ikke hvormange Faust Øl at Theilmann har modtaget, men Du kan modtage Beløbet derfor, hvis han ikke vil sende Faustg tilbage som Retourgoods. Prisen paa en tom Halvtønde er 3 Rdlr og for en Fjerding 11 p dansk. Giv ham din Quitting derfor.

Jeg seer jevnligt "paa Leilighed" paa Kortet over Kjøbenhavns Omegn, men er endnu ikke paa det Rene. Jeg tør ikke opgive Hensyn til en Kjelder af mindst 5 Alens Dybde (som Vogelius's) til koldtgjæret Table-beer, fremdeles enten Vand fra Kjøbenhavns Vandværk og hvilkensomhelst Brøndvand i rigelig Mængde til Svalevand, eller tilstrækkeligt godt Brøndvand og Iis til Nedsvaling hvis der ikke er Overflod af Vand.

22/3/69

Måndag Afton 22 Mars
1869.

C.M.

Lijem Carl!

Jeg kan endnu ikke sige mig af min
Lærning om den uventede Skikkelighed
i dit første Brev om Hædens Jægers uans
agtsomme Allet i første Læstages i første
Læst, og det for alle Uvædselsforandringer.
Jeg fandt vel af den lidlige Brevet, at
at man for Jægers og Læstes Læstes
Gildene, men jeg antog, at alle Læstes
med, at man der og der indvirket på at
bringe alle de af uagen Læsting til Lykke.
Men at det endelig beråbte og indvirket på
pale alle og Læstes alle fra Bæst: Bæst
beråbte for uventede - det fandt jeg ikke
uagen Brev om, og at Bæst kan lade sig
gjøre, det gæst om min Læst, der
det findes med alle find jeg Læst og
Læst om min alle Indvirket på Læst
at Læstet. - Der om indvirket på
min uventede, som beråbte alle
indvirket på alle; men find at det?

Jag Allé hi fögyast hit Tudiönun allid
menst befaudlet paa Druen Maade. Og
Jag fögyast Allé ihu lidlige menst maget
flaenke and en af Druen, legifam de flaenke
Min, Jantim og Madera, menst uagaleund
kafjille. — Ernaas du ihu, at du paa
at allas andt Madim tilfættas Maafgørlig
; nu allas andt Druen. — Jag jag uiglig
at Mad lob an Madit an Amundtten
af Maafgørlig Galk paa kafjille midde
for flé af Min, men jag jag aldrig fandt
uagan Ciltan hit de uitalige Maafgørlig
paa kafjille midde, om af Drufes lidte
uaglige Druen sidde. — Men en jag
jag ihu Quidt and kande Drufes og jag jag
ladet kageballe — Dré at legifam forbaude,
paa jag — kaste an Jantim Maafgørlig
Galk, Jantim ni melle gjaas andt Maafgørlig
Lanfag; ihu Jantim og grænke Madim
Druf; de følgende Maafgørlig midte uafte
Ovar. — — Men alle foruende Ciltimog
nia jo Maafgørlig Maafgørlig; England og Jantim

Allegatuntium er þau íslyr þau, maalla
jö þau minsta dafis af Eilfatungu minndal
láti og lít af Gnautum, Jóni Auðskellu
og þeim minnleigt þeim blímí þeim þess
Arbeidsson og allþaa íh. Jaldes Jannaligt.
Þess dag og markþess dagaw! - Namulij
afþas autt þaandjöring; í Þessing þessum
og autt Aftayningu þessum þessum Lagrafadum.
og autt Eilfatungu af "Lás þessum" í þessum.
þessum þessum Lagrafadum þessum þessum
índragu þessum af þessum? og þessum
þessum þessum Lagrafadum og þessum
þessum Aftayningu af þessum - All þessum
þessum og þessum? - þessum þessum, at
þessum allu þessum - og þessum þessum -
þessum; þessum þessum; þessum þessum? þessum
þessum þessum þessum íh af þessum þessum
þessum þessum þessum þessum þessum;
þessum þessum í þessum þessum þessum
þessum þessum í þessum? - Eilfatungu þessum
þessum þessum þessum þessum þessum
þessum þessum þessum þessum þessum.

Det er dog ikke min Mening, at den skal
afskrives den regelmæssige Samvirkning af
~~beslutte~~ Samvirkningerne hos Gængerne,
hvorefter den endog ~~for~~ begynder
medmindre der er noget sandt i den
at antage anticipando. - In fine
Læseplanens indholdet er mig meget
men jeg ser dog ikke det med at lade mig
mig fra den Samvirkning, at en fast
beskrivelse af Mærkerne i Læseplanen
bidrage til at forklare dem bedre
end det der findes af de gamle
hvorefter det kun er det bedste
Læseplanen foruden ikke meget i
med den indholdet af Mærkerne, at den
er Mærkerne alene som en anden
plads med det indholdet af og af
Mærkerne ikke andet. Læse
planen er af Gængerne. -

Inde i Indholdet af Mærkerne i
den for sig, og Læseplanen i
den er ikke meget profabelt, men Læseplanen
skal mere være, men for mig, Inde i
den er det bedste, hvorefter det ikke

II
27/69
C.M.
og efterat jeg i Aas for aubnaagt at
Laag om Fjendske - Fiarsaat - der det
for forat med en Fautraagt - at der
ikke daag at for i mit bejgg som og man
kan faldt det for firdt og maat for om
thun. du maat at bejgg om for
om ap maat med daag i en furdagge
med den 5-6 tt Crist for et Cammen.
bejgg om ikke daag bejgg i furdagge.
Jeg er ferdig til firdt daag og firdt
at mit firdt i det faldt maat for firdt
til Wien - firdt, maat det for den til
hønlige Alder. -

Jeg firdt for firdt til at gjør at
firdt eller to af det firdt firdt bejgg;
daag om det ikke bejgg for firdt. Eras
du, at du maat Theilmann eller Stegmann
firdt firdt 40 eller 80 Quarkere af
det bejgg (afte den firdt N:1) og firdt
med daag firdt firdt i bejgg firdt af
April, for maat du gjør om gjør firdt
firdt. firdt det ikke firdt for gjør om,
kan det af for indfirdt til firdt. -

118 - 120 th. Postens. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900.

Jeg gav snart en iøjndelig Prøve af Løj-
 ses Proprietærs Skick med Stogelke,
 sandt som jeg forlad mig paa det Stogelke
 Løj. Jeg gik her til et par Stak af Løse.
 og skal sige dig en Prøve af Løjens Fær-
 at det Løse om det Stogelke Løjens Færde
 stogelke Løj. Det er ikke for minst, bevidst,
 som det Stogelke og det er endelke Løse den;
 det er en helmen Stogelke af Stogelke.
 Skick sigde forstaaet, at det Løse man
 endelke Stogelke som Gjældend med Englæn
 og som de mindre Stogelke, som det forstaaet,
 Stogelke Løj. Løse den som sin Karakter.
 Løse den i Løse, som for Løse,
 forstaaet det sig Stogelke og Løse den
 lang og lig.

Jeg gav mig med forstaaet Løse den Stogelke,
 Journal des Postens. De Løse den, som
 jeg Løse den som at gjøre Stogelke, med det sig Stogelke Løse
 almindelig Løse den med det at mindst i en Journal.
 sin Aufbefaling af Stogelke at Løse den Stogelke for
 Løse den som Stogelke den vigtig efter Stogelke Stogelke,

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

Juas du din er udkelt Slags og Maltet ligger
lyst, naar Jaa mindes Nøgt med Jaa'sje Lids
dobbelt Gællus, Juas Maltet ligger lyst, og
Juas du anrofe Slags din Juas er Cas Narungvad.
Jaa disse Gællus vilde det naar medt rationelt
at Laste, d. v. s. at blande Maltet - thi man
munder det ikke - Jaa Jiggigt Jaa uindigt Jaa du
anrofe Slags og din at pløis det med en Løst
og vims det med en Lims Jaa du uedroste. Hvilket
nilde Jaa haabende, d. v. s. lalle Maltet meget
flittigt med en Løst og ikke munde eller Laste
ikke for Jaa'sje Maltet, naar alt Maltet
nar samlet Løst. - Jaa Observationer.
anro Narungvad's uedre Cæminger er
ilastit og er meget uagtsomt Jaa'sje Jaa
Jaa indkæmende en Møde. Jaa midt en en
Grundigst og uedroste, Jaa: Jaa Grad Jaa
gladst mig, da Jaa madtug din Nøgt. Jaa er
det jo anroste og Jaa Jaa inges Møde Løst,
naar det nar lidt Jaa'sje at uedroste Jaa
sange i en Løst, Jaa'sje med Jaa'sje.
Jaa du ikke Jaa'sje Jaa'sje? -
Naar Maltet af Maltet Løst Jaa'sje, mit Jaa
Jaa'sje at blage det, med at Jaa'sje lidt efter

litt. meget smalt: Raarntaunumark under
Tollan. Det samme vil jeg og åren før jeg
faars legg fra Kollan, med Mallet Skovf.
A proppes, an Maltning. Inaar af bestaas Guldet
paa Bjernyladstuen i Lyngland og Kollan. Inaar
stas at først skib eller først Hjelte Malt, der
gæstes med Døstning af 1 Maad.

Jeg erindres den Juuuaruge Sæsthy Gde at
Miltorann for nedtaget, men den har end
lige beløbet drages, som for den vil sands
Sæsthy tilhæve paa Sæsthygadt. Inaar paa
en som Jalustants og 3 Rde og for en
Gæsting 11 p. Saust. Inaar som den Gæsting
drages.

Jeg fandt jævnligt paa "Lidlygd" paa
Sæsthy end Ljobermanns Ouegn, men
og ender den paa det den. Jeg har den
og jeg fandt den i en Ljober af mindst 5 Aar
Ljober (som Vogelius's) til Galdhyard Talle-
ber, forunderes uden Naad fra Ljobermann
Mandmand og Jæsthyfæstet Lændermand i original
Maagde til Smalmand, uden Lidlygd
gadt Lændermand og den til Nationaling.
Jeg har den og Ouegn af Naad.